

співвідношення площ ріллі, природних кормових угідь, лісових насаджень та розораність земель є найвищою в світі що призводить до зниження родючості ґрунтів виникає проблема підвищення ефективності їх використання та охорони на основі зменшення розораності земель, припинення деградації ґрунтів та зростання їх родючості; досягнення збалансованого співвідношення угідь у зональних системах землекористування; формування продуктивної та високоефективної системи землекористування як надійної основи розв'язання продовольчої проблеми. І в даній ситуації для підвищення ефективної і природної родючості треба впроваджувати науково обґрунтовані системи землеробства. Постає також проблема розробки комплексу заходів по боротьбі з ерозією. І не менш важливе значення має розробка заходів по покращенню кормових угідь, що в комплексі дасть можливість зменшити негативний вплив антропогенних чинників та покращити якість ґрунтів.

#### *Література*

1. Ільков П.П Ефективність використання основних виробничих засобів в аграрному секторі // Економіка АПК. – 2005. – №4. – С. 16 – 22.
2. Петренко Ж.А. Умови та напрямки ефективного використання сільськогосподарських угідь // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2006 – №4. – С. 198-201.
3. Лактіонова Г.П. Проблема раціонального використання земельних ресурсів // Сучасні проблеми гуманізації та гармонізації управління: Матеріали 3-ї Міжнар. наук.-практ. конф. – Харків, 2002. – С.243-245.
4. Лактіонова Г.П. Оцінка ефективності використання землі в умовах ринку// Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу: Матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників, Харків, 11-13 жовтня 2000 р./ Харк. держ. аграр. ун-т. – Харків, 2000. – С.71-72.

**Віталій ВЕЛИГАН**

слухач магістратури

Тернопільський національний економічний університет

**Сергій ПОХИЛА**

слухач магістратури

Тернопільський національний економічний університет

### **ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ У СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯМ**

На даний час, система управління природокористуванням не забезпечує захисту довкілля та раціонального використання природних ресурсів. Недосконалість системи управління природокористуванням зумовлює необхідність подальшого проведення політики та системи заходів, які спрямовані на підвищення її ефективності у сучасних умовах.

У сучасних умовах екологічної кризи й обмеження природних ресурсів виникає необхідність впровадження нових інноваційних підходів з метою оптимізації організаційної структури управління природокористуванням для уникнення дубляжу функцій. Для цього з однієї сторони, потрібно забезпечити реалізацію відповідних функціональних обов'язків у межах організаційної управлінської структури, а з іншої, – провести мінімізацію затрат на формування управлінської системи та виконавчого апарату. Організація системи управління природокористуванням в Україні вимагає подальшого удосконалення в рамках запровадження адміністративно-територіальної реформи.

Дослідження праць вітчизняних та зарубіжних науковців у галузі управління природокористуванням показує наявність різноманітних методологічних та прикладних наукових розробок у сфері організації управління природокористуванням. Найширшого розповсюдження одержав по-компонентний і по-ресурсний підхід щодо підвищення

ефективності системи управління природокористуванням. Разом з тим, необхідно відмітити, що відсутня достатня увага щодо проблем формування єдиної методичної та теоретико-методологічної бази щодо управління природокористуванням.

З метою усунення існуючих проблем у сфері управління природокористуванням важливим напрямом є формування та впровадження інноваційних методів оптимізації та розмежування функцій у системі управління природокористуванням між різними структурними складовими та відомствами.

До ключових проблем системи управління природокористуванням в Україні необхідно віднести наступні:

- надзвичайна розгалуженість і складність організаційної структури управління природними ресурсами;
- приналежність об'єктів окремих типів природних ресурсів до різних відомств;
- галузева розпорошеність природних ресурсів між різними гілками влади та відомствами;
- ізольованість регулювання у сфері природоохоронних і ресурсних проблем, по компонентне управління природними ресурсами.

Відмічені проблеми в управлінні природними ресурсами усе більше поглиблюються через економічну кризу та потребують як найшвидшого впровадження інноваційних підходів, до яких належить забезпечення підвищення результативності, а також оптимізація та реструктуризація державної системи управління природокористуванням із додержанням принципів сталого природокористування.

Міжвідомче розмежування таких функцій як організація і управління використанням природних ресурсів, з однієї сторони, це складова основних принципів у галузі природокористування, з другої – підсистема принципів управління загалом. Принципи – це вихідні положення, відповідно до яких відбувається побудова системи управлінських органів та реалізація їх функцій, розмежовуються функції та компетенції управлінськими органами по видах природних ресурсів, відбувається формування цілей та завдань, що ставляться та впроваджуються управлінськими органами.

Формування принципів міжвідомчого розмежування таких функцій як організація та управління використанням окремих видів природних ресурсів, з метою підвищення результативності та якості, визначається обґрунтованістю методології розв'язання проблем в управлінській системі. В свою чергу розробка практичних управлінських інновацій, а також удосконалення управлінської системи відповідно до поставленої мети вимагає теоретично та методично обґрунтованої бази.

В процесі формування принципових основ управління використанням природних ресурсів необхідно приймати до уваги концептуальні принципи у реформуванні економіки нашої держави.

Як критерії проведення міжвідомчого розмежування функцій відповідно до окремих видів природних ресурсів, на нашу думку, можна використати наступні:

- відповідність управлінських функцій поставленій меті;
- потреба у забезпеченні виконання деяких функціональних обов'язків у межах організаційної управлінської структури;
- ліквідація дубляжу функцій;
- зниження трансакційних затрат у зв'язку із виконанням управлінських функцій різними відомствами;
- підвищення ефективності функцій за рахунок реформування та ліквідації їх дубляжу.

Отже, як висновок можна сказати наступне:

Управління використанням природними ресурсами володіє в основному галузевою й адміністративно-територіальною структурою, головні управлінські функції розпорошені між великою кількістю державних структур, у зв'язку з чим виникає дубляж в процесі здійснення деяких управлінських функцій.

Система управління використанням природних ресурсів вимагає впровадження інноваційних підходів в управління природокористуванням, підвищення ефективності прийняття управлінських рішень, проведення реформування, а також чіткого законодавчо закріпленого розподілу управлінських функцій.

#### *Література*

1. Дзяди́кевич Ю.В. Економіка довкілля і природних ресурсів: монографія / Ю.В. Дзяди́кевич, Б.О. Язлюк, Р.Б. Гевко та ін. - Тернопіль: Астон, 2016. – 392 с.
2. Dziadykevych Yu.V. Aspects of multi-method management of natural resources / Yu.V. Dziadykevych, M.V. Buriak, R.I. Rozum, I.V. Liubezna, B.P. Duda // Innovative Solutions in Modern Science. International Journal. – Dubai, 2017. – № 2 (11). – С. 27-43.
3. Розум Р.І. Еколого-економічні системи: основні аспекти / Р.І. Розум, М.В. Буряк, І.В. Любезна // Науковий огляд. Науковий журнал. – Київ, 2015. – № 6 (16). – С. 33-49.
4. Rozum R.I. Improving efficiency of using agricultural land / R. I. Rozum, I. V. Liubezna, O. M. Kalchenko // Науковий вісник Полісся. – 2017. - № 3 (11). Ч. 1. – С. 193-196.
5. Розум Р. Формування просторової структури землекористування в нових соціально-економічних умовах [Текст] / Руслан Розум, Валентин Карпенко // Теоретичні та прикладні аспекти розвитку аграрного бізнесу України : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю [м. Тернопіль, 28 жовт. 2015 р.] – Тернопіль: Економічна думка, 2015. – С. 200-202.

**Дмитро ГАЙТКО**

слухач магістратури

Тернопільський національний економічний університет

### **ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА**

У процесі формування ринкової економічної системи необхідною умовою формування стабільного становища і розвитку підприємства є здійснення ним ефективної інвестиційної діяльності. Це дозволяє маневрувати фінансовими ресурсами господарюючих суб'єктів та, шляхом їх ефективного використання, забезпечити безперервність процесу виробництва та реалізації товарів та послуг, на основі його постійного відновлення і розширення.

Інвестиційна діяльність підприємства є об'єктивним процесом, який розвивається відповідно до властивих йому закономірностей і відіграє важливу роль для розвитку економіки. Суб'єкти господарювання змушені приймати рішення щодо залучення фінансових ресурсів у вигляді інвестицій для зміцнення економічної безпеки підприємств та подолання фінансових проблем [1, с. 132].

Інвестиції визначають темпи розвитку виробництва і є стимулом для розвитку науково-технічного прогресу та гарантією сталого розвитку. У нинішніх умовах господарювання для українських підприємств однією з головних проблем є залучення інвестиційних і інноваційних ресурсів. Загалом, в Україні діючий механізм інвестиційної діяльності є неповним і не має достатньої методологічної та методичної основи. У ньому відсутні такі складові, як фінансовий механізм інвестиційного процесу відтворення капіталу, фінансово-кредитний механізм інвестиційної діяльності, механізм формування ресурсів і джерел інвестування на підприємстві, механізм державного регулювання інвестиційної діяльності, формування ринку капіталу та ринку інвестицій.

Нарощування обсягів інвестицій і підвищення ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємств є основними умовами структурної перебудови господарства, що створюють передумови економічного зростання. Від оптимального використання інвестицій як на мікро-, так і на макрорівні залежить виробничий потенціал країни, його ефективність, галузева і відтворювальна структура суспільного виробництва.